

Zápis ze schůze Výboru pro legislativu a financování Rady vlády pro nestátní neziskové organizace

Úřad vlády České republiky – 23. srpna 2012

Přítomni / omluveni – viz prezenční listina (Příloha k zápisu)

Schůzi Výboru pro legislativu a financování Rady vlády pro nestátní neziskové organizace (dále jen „Výbor“) řídila jeho předsedkyně Mgr. P. Kalousová

Program schůze:

- 1) Informace o Radě vlády pro NNO a jejích výborech**
- 2) Informační blok:**
 - a) Možnost přeměny občanských sdružení na obecně prospěšné společnosti, sněmovní tisk č. 605 na vydání zákona o změně právní formy občanského sdružení na obecně prospěšnou společnost**
 - b) Informace o pracovních seminářích k sociálnímu podnikání, pořádaných sekretariátem Rady vlády pro NNO a Agenturou pro sociální začleňování v romských lokalitách Úřadu vlády České republiky a jejich výstupy**
 - c) Hlavní oblasti státní dotační politiky vůči NNO pro rok 2013, přijaté usnesením vlády ze dne 13. června 2012 č. 410**
 - d) Informace o přípravě Rozboru financování NNO z veřejných rozpočtů v roce 2011**
- 3) Stav přípravy nového dobrovolnického zákona – hosté z Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy a Ministerstva vnitra**
- 4) Zpráva ke kontrolní zprávě skupiny MONEYVAL, zpracovaná sekretariátem Rady vlády pro NNO na základě usnesení vlády ze dne 9. listopadu 2011 č. 824, a úkol z něho vyplývající**
- 5) Občanský zákoník a problematika jeho aplikace**
- 6) Náměty na činnost Rady vlády pro NNO do konce roku 2013**
- 7) Návrh na rekonstrukci Výboru pro legislativu a financování pro předsedu Rady vlády pro NNO**
- 8) Různé**

Mgr. P. Kalousová přivítala všechny přítomné členy Výboru a jeho dnešní hosty. Navrhla doplnit program schůze o další bod, a to o diskusi nad novým modelem financování NNO. Tento návrh byl přijat. Bod byl zařazen jako nový bod č. 6.

Ad 1) Informace o Radě vlády pro NNO a jejích výborech

JUDr. H. Frištenská podala přítomným aktuální informace kolem Rady vlády pro NNO (dále jen „RVNNO“). Uvedla, že dne 29. srpna 2012 bude vládou projednán návrh nového Statutu RVNNO a návrh na odvolání starých a jmenování nových členů RVNNO. Obsah návrhu nového Statutu RVNNO stručně představila. Dále upozornila, že první zasedání RVNNO v novém složení se uskuteční dne 9. října 2012.

JUDr. H. Frištenská provedla kontrolu úkolů Výboru z minulé schůze: novela zákona o veřejných sbírkách nebyla účinnosti dne 1. července 2012. Co se týče návrhu zákona o statusu veřejné prospěšnosti, informace podá dnešní host z Ministerstva spravedlnosti. Stejně tak informace o novém zákonu o dobrovolnictví podají hosté z Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy (dále jen „MŠMT“) a Ministerstva vnitra (dále jen „MV“). Úkol, uložený předsedovi RVNNO usnesením vlády ze dne ze dne 9. listopadu 2011 č. 824, týkající se problematiky praní špinavých peněz a financování terorismu, byl splněn. Ve spolupráci s dalšími resorty zpracoval sekretariát RVNNO příslušnou zprávu pro ministra financí, která byla rozeslána i ostatním zainteresovaným resortům.

Ad 2) Informační blok

Ad 2a) Možnost přeměny občanských sdružení na obecně prospěšné společnosti, sněmovní tisk č. 605 na vydání zákona o změně právní formy občanského sdružení na obecně prospěšnou společnost

Mgr. P. Kalousová konstatovala, že o této problematice měla referovat JUDr. L. Deverová, která se však z dnešní schůze na poslední chvíli ze zdravotních důvodů omluvila. Požádala proto o shrnutí JUDr. H. Frištenskou.

JUDr. H. Frištenská uvedla, že podle návrhu tohoto zákona se budou moci občanská sdružení transformovat na obecně prospěšné společnosti, aniž by došlo k přerušení právní kontinuity. Tato možnost přeměny bude ukončena dne 31. prosince 2013. Transformace občanského sdružení bude vyžadovat souhlas všech jeho členů, což může u některých sdružení představovat problém. Návrh zákona prošel prvním čtením v poslanecké sněmovně a nyní ho má projednat Ústavně právní výbor.

V této souvislosti upozornila J. Svobodová, že transformující se sdružení, která dosud účtují v jednoduchém účetnictví, budou muset po transformaci samozřejmě používat podvojně účetnictví.

Ad 2b) Informace o pracovních seminářích k sociálnímu podnikání, pořádaných sekretariátem Rady vlády pro NNO a Agenturou pro sociální začleňování v romských lokalitách Úřadu vlády České republiky a jejich výstupy

Mgr. P. Kalousová uvedla, že se konaly dva semináře na téma sociální podnikání, a to dne 26. dubna 2012 a 14. června 2012. Podnět pro ně dalo mimo jiné i Ministerstvo pro místní rozvoj, které připravuje Strategii regionálního rozvoje České republiky. Poté představila závěry z těchto seminářů.

JUDr. H. Frištenská konstatovala, že jednání o sociálním podnikání budou muset pokračovat, protože pro účely Strategie regionálního rozvoje České republiky je zapotřebí naprosto jasných definic. Jednání budou probíhat i s Českou bankovní asociací, neboť sociální podniky mají problémy se získáváním úvěrů, které pro své aktivity nutně potřebují.

Ad 2c) Hlavní oblasti státní dotační politiky vůči NNO pro rok 2013, přijaté usnesením vlády ze dne 13. června 2012 č. 410

JUDr. H. Frištenská konstatovala, že pro rok 2013 schválila vláda celkem 15 Hlavních oblastí státní dotační politiky vůči NNO. Na 10. října 2012 bude svoláno jednání o Zásadách vlády pro poskytování dotací ze státního rozpočtu České republiky NNO ústředními orgány státní správy. Jednání se bude týkat změn, které pro oblast poskytování dotací přinesla novela zákona o rozpočtových pravidlech a zákon o základních registrech.

PhDr. Mgr. A. Baršová podala stručnou informaci o citované novele zákona o rozpočtových pravidlech. Budou zveřejňovány prakticky všechny dokumenty, které budou součástí žádosti o dotaci. Zveřejňována tedy budou i data neúspěšných žadatelů o dotaci. Systém, kde budou data publikována, bude oddělený od informačního systému CEDR, jehož zaměření je odlišné. Nový informační systém bude orientován primárně na veřejnost. Citlivá data budou odstraněna a autorská práva budou chráněna. Tato pravidla se nevztahují na dotace na vědu a výzkum.

Ad 2d) Informace o přípravě Rozboru financování NNO z veřejných rozpočtů v roce 2011

JUDr. H. Frištenská uvedla, že zpracování Rozboru financování NNO z veřejných rozpočtů v roce 2011 bylo zadáno Masarykově universitě, pod níž od letošního roku spadá Centrum pro výzkum neziskového sektoru. Na nadcházejícím zasedání RVNNO budou prezentována první zjištění.

Ad 3) Stav přípravy nového dobrovolnického zákona – hosté z Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy a Ministerstva vnitra

Nový dobrovolnický zákon představil Mgr. M. Urban, ředitel Odboru pro mládež MŠMT. Uvedl, že předkladatelem novely je ministr školství, mládeže a tělovýchovy a spolupředkladateli jsou ministr vnitra a předseda RVNNO. Zákon má tři části. První část definuje základní pojmy. Druhá část se týká organizovaného dobrovolnictví. Současný zákon

se totiž týká jen malé části celého sektoru. Tato část se týká těch organizací, které sice s dobrovolníky pracují, ale nechtějí podstupovat proces akreditace. Je navázána na veřejnou prospěšnost podle nového Občanského zákoníku. Organizace budou mít tři benefity: budou moci dobrovolnou práci kofinancovat své projekty, nefinanční dary dobrovolníkům nebudou zdaňovány, dobrovolníkům bude organizace vydávat potvrzení o vykonané dobrovolné práci, a to v předepsané struktuře. Třetí část zákona zůstane v gesci MV a bude se týkat dobrovolnické služby. Hlavní navrhovanou změnou je odstranění členské bariéry, kdy členství v organizaci již nebude na překážku výkonu dobrovolnické služby v této organizaci. Dobrovolníci budou moci vykonávat dobrovolnickou službu např. i u akciových společností, které nebyly založeny za účelem dosahování zisku. Doba, na kterou vydává MV akreditaci, se prodlouží ze 3 na 5 let. Nově bude mít MV jistou kontrolní pravomoc i nad přijímajícími organizacemi.

Mgr. M. Urbana doplnila Ing. H. Frýdlová z Oddělení preventivních programů a dobrovolnické služby MV. Ta upozornila na skutečnost, že podle nového Občanského zákoníku nemohou být příspěvkové organizace veřejně prospěšné, což však koliduje s návrhem dobrovolnického zákona MŠMT, podle něhož může být příspěvková organizace akreditována jako vysílající organizace. V současné době mohou být jen přijímajícími organizacemi.

JUDr. H. Frištenská prohlásila, že podle jejího názoru není vazba na veřejnou prospěšnost správnou cestou. Upozornila, že současný návrh zákona o statusu veřejné prospěšnosti již nepočítá s vazbou tohoto statusu na dotace. Malé organizace, tedy ty, které pravděpodobně nebudou mít status veřejné prospěšnosti, jsou vysloveně dobrovolnické. Návrh MŠMT s tím není v souladu.

Ing. H. Frýdlová se zeptala, jaké benefity s sebou přinese status veřejné prospěšnosti. Mgr. M. Svatoš odpověděl, že je to stále ještě v jednání. Nicméně měly by to být daňové úlevy, větší, než jsou ty současné.

Ad 4) Zpráva ke kontrolní zprávě skupiny MONEYVAL, zpracovaná sekretariátem Rady vlády pro NNO na základě usnesení vlády ze dne 9. listopadu 2011 č. 824, a úkol z něho vyplývající

K tomuto bodu uvedla JUDr. H. Frištenská, že zbývá splnit ještě jeden úkol. RVNNO má ve spolupráci s Finančním analytickým útvarům Ministerstva financí uspořádat do konce roku 2012 dva semináře pro NNO na téma praní špinavých peněz a financování terorismu. Výbor by měl vybrat jejich účastníky. Zcela jistě by se jich měli účastnit zástupci občanských sdružení. První z těchto seminářů bude uspořádán ve spolupráci s Fórem dárců.

Ad 5) Občanský zákoník a problematika jeho aplikace

K tomuto bodu byl jako host přizván Mgr. M. Svatoš z Ministerstva spravedlnosti. Ten uvedl, že se v souvislosti s přijetím nového Občanského zákoníku připravují jednak zcela nové právní předpisy, dále se chystají změny procesních předpisů v gesci Ministerstva spravedlnosti a velký balík legislativně technických změn v gesci ostatních resortů. Koncem roku by vše mělo být předloženo vládě. Z nových předpisů zmínil Mgr. M. Svatoš zákon o nesporných řízeních, který vyčlení nesporná z občanského soudního řádu. Připravuje se

reakce na novou úpravu o dědictví. Je zpracováván nový rejstříkový zákon, který se týká obchodního rejstříku a na něj navazujících dalších rejstříků (např. rejstřík nadací a nadačních fondů, rejstřík obecně prospěšných společností). Stále není jasný osud spolkového rejstříku. Dnes není nikde upraveno řízení před rozhodčí komisí spolku. Vzhledem k tomu, že nález rozhodčí komise bude přímo vykonatelný, je nutné připravit nový zákon. Ministerstvo spravedlnosti pracuje i na návrhu zákona o statusu veřejné prospěšnosti. V této záležitosti spolupracuje s Asociací veřejně prospěšných organizací, která na to obdržela grant. Asociace ustavila tři pracovní skupiny, jejichž jednání se zúčastňuje i zástupce Ministerstva spravedlnosti. Zhruba v polovině září bude celý balík navrhovaných změn rozeslán do připomínkového řízení.

Na dotaz JUDr. H. Frištenské odpověděl Mgr. M. Svatoš, že rejstříky i nadále povedou soudy. Uvažuje se však i o tom, že notáři do nich budou moci přímo zapisovat.

JUDr. H. Frištenská upozornila, že z pasáže nového Občanského zákoníku, týkající se nadací a nadačních fondů, vypadla zmínka o tom, že v ostatních případech se pro nadační fond přiměřeně použije ustanovení o nadacích. Znamenalo by to, že kromě povinností v Občanském zákoníku výslovně zmíněných by nadační fondy nemusely vůbec nic.

JUDr. H. Frištenská se dále zeptala, jestli Ministerstvo spravedlnosti plánuje navázat poskytování dotací na status veřejné prospěšnosti. Mgr. M. Svatoš odpověděl, že nakonec od toho upustili, protože by to znemožnilo přístup k dotacím fyzickým osobám.

Na dotaz Ing. J. Adamce odpověděl Mgr. M. Svatoš, že na portálu www.justice.cz je zveřejněna aktualizovaná verze důvodové zprávy k platnému znění nového Občanského zákoníku.

Na závěr upozornil Mgr. M. Svatoš na konání odborné mezinárodní konference „Veřejná prospěšnost v srdci Evropy“, kterou pořádá Asociace veřejně prospěšných organizací dne 21. září 2012 v Národní technické knihovně.

Ad 6) Nový model financování NNO

JUDr. H. Frištenská konstatovala, že zadání pro tento úkol vzešlo od Bc. V. Šišky, MBA, 1. náměstkyně ministra práce a sociálních věcí a místopředsedy RVNNO. V tomto novém modelu by finanční zdroje pro NNO z veřejných rozpočtů měly být až na posledním místě, ne na prvním, jak tomu bývá dnes. JUDr. H. Frištenská navrhla začít práce na tomto úkolu zpracováním analýzy všech možných finančních zdrojů pro NNO, a to včetně soukromých.

Mgr. P. Kalousová uvedla, že stát by měl nějakým způsobem motivovat soukromé donory, aby podporovali NNO.

Závěr:

- **Vznikne pracovní skupina Výboru pro tvorbu nového modelu financování NNO. Členy pracovní skupiny budou jak členové Výboru, tak externisté.**
- **Sekretariát RVNNO zpracuje přehled všech možných finančních zdrojů pro NNO, který rozešle členům Výboru k připomínkám.**

- Členové Výboru k přehledu doplní jim známé zdroje relevantních informací, uvedou, zda chtějí být členy pracovní skupiny pro tvorbu nového modelu financování NNO, a navrhnou jména externích odborníků, kteří by podle nich měli být členy této pracovní skupiny.

Ad 8) Návrh na rekonstrukci Výboru pro legislativu a financování pro předsedu Rady vlády pro NNO

JUDr. H. Frištenská představila členům Výboru návrh sekretariátu RVNNO na rekonstrukci Výboru. Tento materiál byl průběžně konzultován s předsedkyní Výboru Mgr. P. Kalousovou.

Mgr. P. Kalousová k tomu doplnila, že členy Výboru by měli být výhradně experti na legislativu, financování apod.

Ing. J. Adamec uvedl, že mu vadí vyšší navrhovaný počet členů Výboru, než je tomu nyní. Pokud by se měl počet členů Výboru zvýšit, je ochoten se členství vzdát.

JUDr. H. Frištenská dodala, že návrh na rekonstrukci, vzešlý z této schůze, bude projednán na zasedání RVNNO dne 9. října 2012.

Ad 9) Různé

Ing. J. Adamec požadoval, aby Ministerstvo financí zveřejnilo své návrhy nových daňových zákonů, které se připravují v souvislosti s přijetím nového Občanského zákoníku. Důvodem jeho žádosti je zachování právní jistoty.

J. Svobodová k tomu dodala, že podle jejího názoru Ministerstvo financí tyto návrhy nezveřejňuje hlavně z toho důvodu, že stále ještě nejsou hotové a často dochází k jejich změnám.

Mgr. M. Svatoš informoval, že na Ministerstvu spravedlnosti bude zřízena expertní výkladová komise k Občanskému zákoníku. Bude se scházet každou první středu v měsíci a je možné se na ní obracet s dotazy.

Mgr. P. Kalousová poděkovala všem za účast a schůzi Výboru ukončila.

Mgr. P. Kalousová, v.r.
předsedkyně Výboru pro legislativu a financování